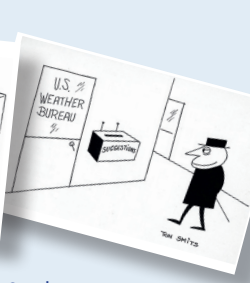
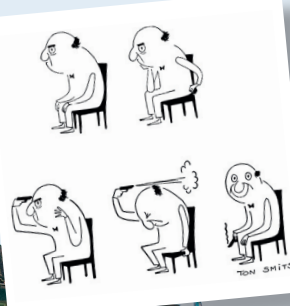

Het Ton Smitshuis

Het meest opvallende huis in Stratum staat aan de Jacob Re-viuslaan en is vrolijk blauw, wit en roze. Het is de atelierwoning van cartoonist en beeldend kunstenaar Ton Smits.

Hij liet het in 1956 bouwen woonde en werkte er tot zijn dood in 1981. Zijn vrouw Lidwien Smits woont er nog steeds maar het is tegelijk ook een museum gewijd aan het

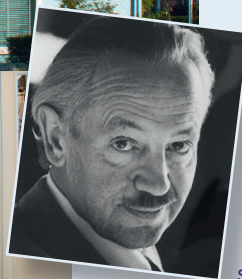

In vier jaar tijd zou Smits er wel 4000 tekeningen naar toezenden. En die kwamen

bijna allemaal afgewezen weer retour. Pas eind 1949 verkocht Ton Smits één cartoon aan The Saturday Evening Post. Ton Smits had toen geleidelijk zijn unieke, doeltreffende, tekenstijl ontwikkeld. Daarmee kreeg hij ten slotte voet aan de grond in de VS.

In 1950 kocht men een tweede cartoon van hem aan en langzaam maar zeker kwam er steeds vaker werk van zijn hand in de Amerikaanse bladen. En uiteindelijk werd zijn succes als cartoonist definitief bevestigd door het lucratieve contract dat hij in 1954 sloot met The New Yorker, een zeer kritische afnemer van cartoons.

Ton Smits was de eerste cartoonist van het Europese vasteland die een contract aangeboden kreeg. The New Yorker kreeg de eerste keuze op Smits' nieuw getekende cartoons, wat overbleef werd aangeboden aan andere Amerikaanse bladen."

laten schilderen in kleuren die hij mooi vond. Natuurlijk stond er al snel een ambtenaar op de stoep die vroeg of daar wel een vergunning voor was maar met wat bluf en een hem goedgezinde wethouder mocht het huis uiteindelijk in die kleuren blijven. Intussen heb ik van gemeentewege te horen gekregen dat het altijd in deze kleuren moet worden bijgehouden."

Ad de Bijl: "Ton heeft eerst op het Sint Joris College gezeten en volgde van 1939 tot 1944 de kunstacademie in Den Bosch. Hij vond zelf dat hij er niet veel geleerd heeft en bleef zich daarna ook altijd autodidact noemen. Na de oorlog besloot hij als humoristisch tekenaar zijn brood te gaan verdienen en illustreerde hij wat boekjes en verkocht een paar cartoons aan tijdschriften. Om meer tekenopdrachten te krijgen verhuisde hij in 1947 naar Amsterdam. Daar maakte hij onder andere politieke cartoons voor enkele landelijke kranten. Maar heimwee maakte dat hij na een paar maanden alweer terugkeerde naar Brabant. Toen de Nederlandse kranten één voor één hun contracten weer opzegden en 'Het volk der vaderlanden' failliet ging zodat Ton niet werd betaald, raakte hij teleurgesteld in de Nederlandse dagbladwereld en besloot hij zijn bakens naar het buitenland te verzetten. Hij vond dat de wereld rond was en je beter in Amerika bekend kon zijn. In de VS werden kranten en tijdschriften uitgegeven als Look, The Saturday Evening Post en The New Yorker. Allemaal bladen, die cartoons opnamen én er grif voor betaalden. Maar de concurrentie daar was natuurlijk ook hevig. Vastberaden stuurde hij wekelijks per post wel dertig cartoons naar de krantenredacties in de VS. Aanvankelijk lukraak. Later richtte hij zich vooral op The Saturday Evening Post.

Ton Smits was als cartoonist wereldberoemd. Hoe is die carrière verlopen?

Ad de Bijl: "Ton heeft eerst op het Sint Joris College gezeten en volgde van 1939 tot 1944 de kunstacademie in Den Bosch. Hij vond zelf dat hij er niet veel geleerd heeft en bleef zich daarna ook altijd autodidact noemen. Na de oorlog besloot hij als humoristisch tekenaar zijn brood te gaan verdienen en illustreerde hij wat boekjes en verkocht een paar cartoons aan tijdschriften. Om meer tekenopdrachten te krijgen verhuisde hij in 1947 naar Amsterdam. Daar maakte hij onder andere politieke cartoons voor enkele landelijke kranten. Maar heimwee maakte dat hij na een paar maanden alweer terugkeerde naar Brabant. Toen de Nederlandse kranten één voor één hun contracten weer opzegden en 'Het volk der vaderlanden' failliet ging zodat Ton niet werd betaald, raakte hij teleurgesteld in de Nederlandse dagbladwereld en besloot hij zijn bakens naar het buitenland te verzetten. Hij vond dat de wereld rond was en je beter in Amerika bekend kon zijn. In de VS werden kranten en tijdschriften uitgegeven als Look, The Saturday Evening Post en The New Yorker. Allemaal bladen, die cartoons opnamen én er grif voor betaalden. Maar de concurrentie daar was natuurlijk ook hevig. Vastberaden stuurde hij wekelijks per post wel dertig cartoons naar de krantenredacties in de VS. Aanvankelijk lukraak. Later richtte hij zich vooral op The Saturday Evening Post.

Toen de Nederlandse kranten één voor één hun contracten weer opzegden en 'Het volk der vaderlanden' failliet ging zodat Ton niet werd betaald, raakte hij teleurgesteld in de Nederlandse dagbladwereld en besloot hij zijn bakens naar het buitenland te verzetten. Hij vond dat de wereld rond was en je beter in Amerika bekend kon zijn. In de VS werden kranten en tijdschriften uitgegeven als Look, The Saturday Evening Post en The New Yorker. Allemaal bladen, die cartoons opnamen én er grif voor betaalden. Maar de concurrentie daar was natuurlijk ook hevig. Vastberaden stuurde hij wekelijks per post wel dertig cartoons naar de krantenredacties in de VS. Aanvankelijk lukraak. Later richtte hij zich vooral op The Saturday Evening Post.

Allemaal bladen, die cartoons opnamen én er grif voor betaalden. Maar de concurrentie daar was natuurlijk ook hevig. Vastberaden stuurde hij wekelijks per post wel dertig cartoons naar de krantenredacties in de VS. Aanvankelijk lukraak. Later richtte hij zich vooral op The Saturday Evening Post.

Hoe is dit huis hier tot stand gekomen?

Lidwien Smits: "In 1954 sloot Ton Smits een contract met The New Yorker. Door dit vermaarde én kritische tijdschrift verkreeg hij niet alleen wereldroem maar ook een goed en vast inkomen. Daarom kon hij een eigen atelierwoning laten bouwen. Hij wilde een ruim en licht atelier, een grote boerenkeuken en rondbogige doorgangen tussen de verschillende vertrekken.

Zijn vriend, de architect Fons Vermeulen maakte een ontwerp en koos voor een sobere vormgeving zonder opsmuk. De bouwstijl heeft overeenkomsten met de Bossche School, alleen horen daar wel natuurlijke ongeverfde materialen bij en trouwens ook geen bogen in de doorgangen. Die boogjes wilde Ton per se en zijn er dus ook gekomen. En toen het huis klaar was heeft hij het vrolijk op

Zijn vriend, de architect Fons Vermeulen maakte een ontwerp en koos voor een sobere vormgeving zonder opsmuk. De bouwstijl heeft overeenkomsten met de Bossche School, alleen horen daar wel natuurlijke ongeverfde materialen bij en trouwens ook geen bogen in de doorgangen. Die boogjes wilde Ton per se en zijn er dus ook gekomen. En toen het huis klaar was heeft hij het vrolijk op

www.tonsmithshuis.nl

doorklikken naar de site:

www.archieven.nl

